

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG

HAEVN

JAARVERSLAG 2025

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG

Voorwoord

Onze reeds eerder geformuleerde en gepresenteerde missie, 'Gasten en artiesten laten genieten van magische momenten en onvergetelijke herinneringen' kon slechts in beperkte omvang vorm en inhoud krijgen in het seizoen 2025.

Het Openluchttheater dat in 2026 liefst 110 jaar bestaat, is namelijk niet als Openluchttheater bestemd in het Omgevingsplan. Een fout die hopelijk te herstellen is. Evenmin is voor het theater een locatieprofiel vastgesteld waarin, naast de 12 dagenregeling, aan het OLT extra ruimte wordt geboden voor het organiseren van versterkte voorstellingen. Met de gemeente worden gesprekken gevoerd over de wijze waarop hieraan kan worden voldaan. Hierbij is het van belang dat de belangen van de omwonenden worden afgewogen tegen de belangen van een duurzame exploitatie van het theater. De belangen van het theater dienen in dit kader in een ruimere context te worden gezien dan de belangen van het theater sec. Het openluchttheater heeft bijvoorbeeld ook culturele, maatschappelijke en economische belangen. Vandaar dat we als bestuur van het theater voorafgaand aan de verkiezingen een brief hebben geschreven aan alle fracties van de gemeente. Deze brief treft u bij dit jaarverslag als bijlage integraal aan, zie bijlage. Bij deze brief zit een factsheet, waardoor de lezer kan zien welke belangen spelen.

JOHN TANA ET CRAPUUL

Dankzij het team dat gevormd wordt door de artistiek directeur en meer dan 115 vrijwilligers hebben we in 2025 een aangepast programma kunnen draaien. Mede door de inzet van onze vrijwilligers, werden de bezoekers en artiesten gastvrij ontvangen en konden zij optimaal genieten. Wij zijn trots op de reacties van vele bezoekers en artiesten, op de kwaliteit van onze voorstellingen, op ons theater en met name op de positieve feedback die wij kregen en krijgen op de wijze waarop wij vorm en inhoud geven aan

hospitality. En met wij bedoel ik alle vrijwilligers en de artistiek directeur. Zonder hun inzet en enthousiasme is het niet mogelijk het theater te exploiteren.

Wat we echter als bestuur graag willen is dat we het openluchttheater duurzaam kunnen exploiteren. Duurzaam betekent dat we kunnen blijven investeren en vernieuwen op faciliteiten en op programma. Met de huidige beperkingen op de exploitatie lukt dit niet. Voor het jaar 2025 heeft het theater voor het eerst in lange tijd een aanzienlijk verlies gedraaid. Maar liefst € 33.754,- euro. Dit verlies kunnen we voor deze keer gelukkig opvangen uit eigen middelen. Het mag duidelijk zijn dat dit niet lang vol te houden is. Voor 2026 gelden dezelfde beperkingen als voor 2025.

We gaan er van uit dat de problemen worden opgelost voor het seizoen 2027. Dit betekent dat dan een locatieprofiel is vastgesteld door de gemeente, waardoor het mogelijk wordt een duurzame exploitatie te draaien. Voorwaardelijk is dat aanvullend op de juridische maatregelen door de gemeente en het theater een gezamenlijke inspanning wordt verricht om ook fysieke en technologische maatregelen te nemen, waardoor de eventuele geluidsoverlast zoveel mogelijk wordt beperkt.

Tot slot spreek ik de hoop uit dat we in 2026 beperkt en in 2027 wederom volledig invulling kunnen geven aan onze missie, "Gasten en artiesten laten genieten van magische momenten en onvergetelijke herinneringen".

Ik hoop tevens dat we in 2026 en in de toekomst met en voor onze vrijwilligers in staat zijn er telkens weer een bijzonder jaar van te maken, waarin onze droom (ambitie) en passie samenkomen, waarin we allen gezond zijn en blijven, waarin geluk en liefde op ons pad komen, kortom jaren waarin we vele magische momenten en onvergetelijke herinneringen mogen beleven.

Louk Bongarts, voorzitter
Mei 2026

ELLEN TEN DAMME, LEO BLOKHUIS & STRANGE BREW ☞ In The Summertime

Bestuur en Management

In 2025 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Louk Bongarts, voorzitter

Bonnie Groen-Witvliet, secretaris

George Jacobs, penningmeester

Math Stroes

Peter Hogenboom

Marie-José Notten, gestopt medio 2025

Angelo Luja, overleden op 14 augustus 2025

Artistiek directeur Vincent Loozen.

MR. JONES & JUST IN CASE

Bezoekers

Na het recordjaar 2024 was 2025 in absolute cijfers een achteruitgang. Door de afspraak tussen Gemeente en Openluchttheater om 2025 als een overgangsjaar te beschouwen en samen te werken naar een definitieve vergunbare duurzame oplossing hebben we minder voorstellingen dan voorheen in ons programma opgenomen. Dit alles resulteerde in een terugloop van ruim 7500 bezoekers waardoor het totaal aantal bezoekers afgelopen jaar stakte op 32.500 bezoekers.

Publiek bij JOHN TANA EN CRAPUUL

Missie

Onze missie is als volgt:

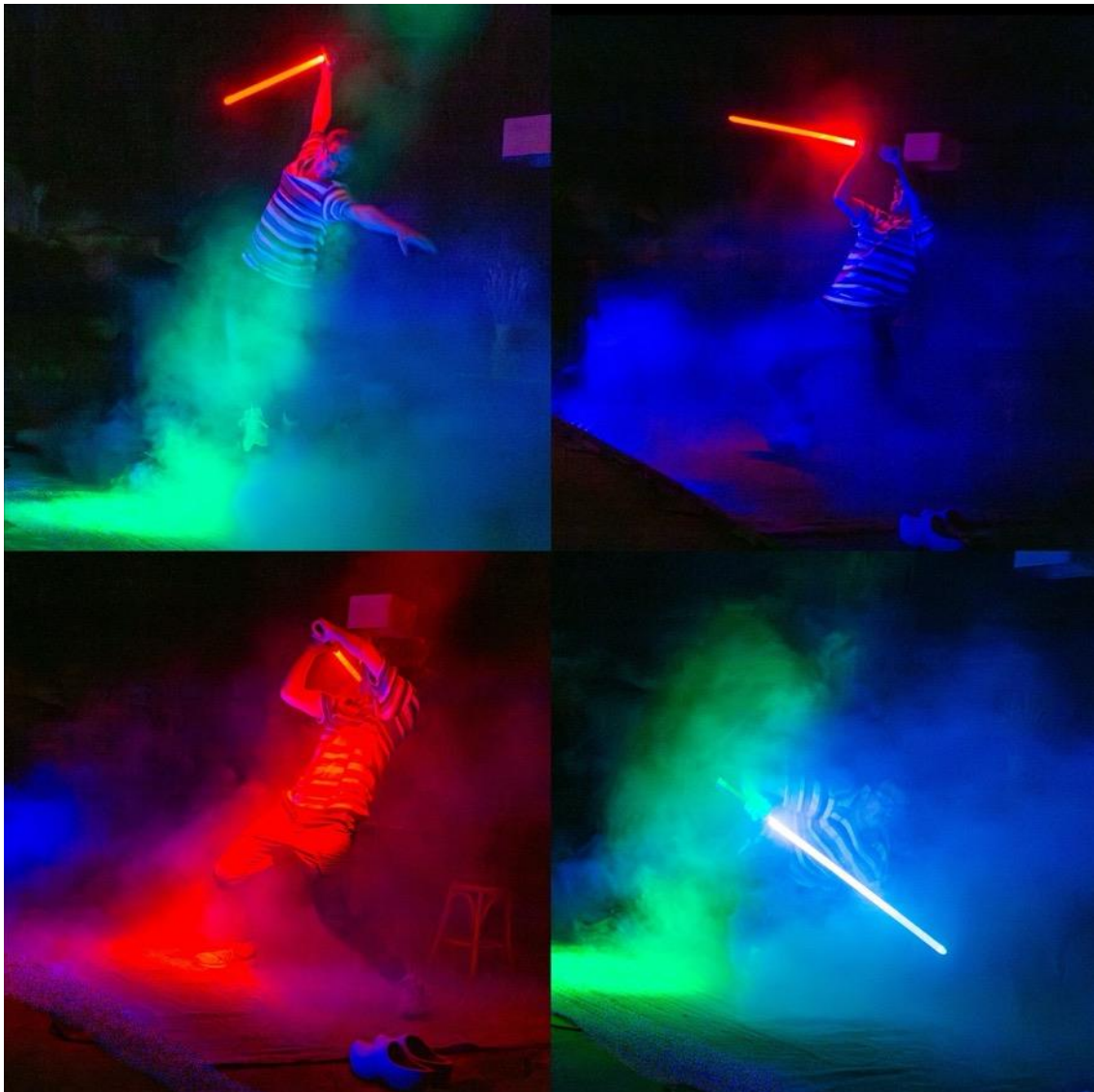
‘Gasten en artiesten laten genieten van magische momenten en onvergetelijke herinneringen’.

De missie is zo geformuleerd dat die gericht is op externen, op onze gasten en artiesten.

Het invullen van deze missie is een optelsom van de unieke locatie, het bijzondere programma en de geboden gastvrijheid door onze vrijwilligers. De rol van de vrijwilligers is met name vastgelegd in de kernwaarde gastvrij. In totaal zijn vier kernwaarden vastgesteld, die als volgt zijn geformuleerd:

Magisch

Wij voelen ons schatplichtig aan de ‘genius loci’ van deze uitzonderlijke plek, gehouwen uit eeuwenoud mergelgesteente, een intieme kom in de flank van de bekendste berg van ons land.

Magische sfeer bij REMY EVERS, Stoorzender (cabaretier uit Maastricht)

Meeslepend

Wij willen onze bezoekers even optillen en dan weer zachtjes laten landen, een bezielende beleving bieden die iets met je doet, die beklijft. Zo'n verstild kippenvel-moment, daar gaat het ons om.

OPERA ZUID 🎭 Giacomo Puccini

Gastvrij

Ons gastheerschap past bij de ambiance van de wondere wereld van ons theater. Een persoonlijk welkom, een royaal gebaar, zo nodig een helpende hand. Wij koesteren onze gasten.

Verbindend

Wij kunnen niet bestaan los van hetgeen ons omringt en nemen geen genoegen met zoals het altijd al was. Wij zoeken naar verbinding, naar vernieuwing en geven het een plek en een podium.

Het Theater

De Stichting Openluchttheater Valkenburg heeft twee doelstellingen:

- Het organiseren van laagdrempelige theatervoorstellingen in het openluchttheater in een breed scala van genres, voor inwoners van Valkenburg aan de Geul, mensen uit de regio, gasten en bezoekers van elders en dat voor elke leeftijdsgroep en op een verantwoord kwalitatief niveau
- Het behouden van het openluchttheater als cultuurhistorisch monument, uniek wat betreft ambiance en authentiek wat betreft vorm, ligging en uitstraling

Het openluchttheater werd in 1916 gebouwd en geopend en kent een lange en legendarische geschiedenis binnen Valkenburg en binnen de ontwikkeling van het toerisme in Valkenburg.

Hoewel we steeds praten over het openluchttheater, bestaat het complex uit twee theaters: het 'echte' openluchttheater, dit is het buitentheater met zijn grote podium en tribune met een capaciteit van ongeveer 950 zitplaatsen en het halfopen grottheater dat met een glaswand afgesloten kan worden. Met gesloten glaswand is de maximale capaciteit van het grottheater 75 personen. Het kan verwarmd worden zodat het ook buiten het zomerseizoen gebruikt kan worden

Met geopende glaswand in het zomerseizoen kunnen bij droog weer tot 160 mensen een voorstelling bijwonen.

PIANISSIMO - KASPER SCHONEWILLE, ROGER BRAUN & BEN VAN DAAL

Het hoofdpodium ligt in de “open lucht”, een prachtig amfitheater midden in de natuur. Door de overkapping van het podium is het theater voor artiesten minder weersgevoelig geworden. Het grottheater is overdekt, dus nauwelijks weersgevoelig en intiem van aard. De grillige rotsformaties zorgen bovendien voor een unieke, bijzondere sfeer. We programmeren hier kleine, intieme voorstellingen waarbij het contact tussen de artiest en

HAEVN

het publiek zeer intens is. We richten ons daarbij vooral op de fijnproever. We hebben intussen een vast publiek voor het grottheater en veel voorstellingen zijn uitverkocht. In dit verslag worden met het woord theater steeds de beide theaters bedoeld.

MEAU

Het openluchttheater is door zijn ligging en vorm uniek in Nederland, waarschijnlijk zelfs binnen Europa. De ligging in het bos, de mergelwanden, de grot en de tribune in de vorm van een amfitheater zorgen voor een ambiance die zijn weerga niet kent. Samen met de voortreffelijke akoestiek maakt het dit theater zeer bijzonder voor zowel bezoekers als artiesten. Daarnaast is het reeds meer dan een eeuw een monument dat getuigt van de bijzondere geschiedenis van het toerisme in Valkenburg.

Het theater is in het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw verbouwd. Afgelopen decennium is het openluchttheater erin geslaagd het theater op een groot aantal punten te moderniseren.

Op het terrein van de upgradering van het theater dienen nog vele stappen te worden gezet. We zijn in gesprek met de gemeente om te onderzoeken op welke wijze wij de upgradering kunnen prioriteren en invullen

FILMKLANKEN AAN DE GEUL ☞ Orphée, Harmonie Walram, Schutterij St. Martinus

RICK WAKEMAN *The Final One Man Solo Tour*

PROGRAMMA

Door de al eerder genoemde afspraak tussen Gemeente en Openluchttheater om 2025 als een overgangsjaar te beschouwen en samen te werken naar een definitieve vergunbare duurzame oplossing hebben we in het afgelopen jaar een aangepast programma samengesteld. Dit resulteerde in minder voorstellingen dan voorheen. Tevens hebben we in 2025 met pijn in ons hart, en in het hart van de uit heel Europa afkomstige trouwe bezoekers, afscheid genomen van het enige festival dat we organiseerden. Het zeer succesvolle en internationaal vermaarde tweedaagse door Muziekgieterij Maastricht geprogrammeerde MidSummerProg.

Om eventuele overlast te beperken hanteren we al een aantal jaren een beperkte maximale duur van de geluidsafstemming voor de show (de z.g. 'soundcheck') van 60 minuten. Tevens zijn we zeer strikt m.b.t. de maximale voorstellingseindtijd van 23:00 uur.

Tevens moesten we afgelopen seizoen gebruik maken van de zogenaamde 12dagen-regeling. Waarbij we maximaal 12 dagen een ontheffing kregen voor de geldende beperking van geluid.

Het afgelopen overgangsjaar hebben we gebruikt om te experimenteren en zoeken naar wat een gepaste, cultureel relevante en economisch aanvaardbare programmering zou kunnen zijn. Hierdoor hebben een minder uitgebalanceerd maar binnen de mogelijkheden toch nog een divers en kwalitatief programma weten samen te stellen. Een programma dat een brede waaier aan artiesten en genres bevatte; pop, klassiek, tribute, toneel, kleinkunst, opera, comedy, wereldmuziek, familievoorstellingen.

IRIS HOND ☞ *Dust Awakened By Dawn*

Dit jaar hadden we meer piano-voorstellingen dan gewoonlijk. Voorstellingen van lokale, nationale maar ook internationale grootheden als Rick Wakeman. Er was top comedy zoals een try-out van de eindejaarconference van Peter Pannekoek of de terugkeer in ons theater na bijna 60 jaar van een kleinkunst icoon als Herman van Veen. Tevens hadden we een zogenaamde koptelefoon-voorstelling, waarbij alle bezoekers een koptelefoon kregen om te genieten van de band Nur Deutsche Welle. Productioneel waren naast de jaarlijkse opera van Opera Zuid een aantal grote harmonie-, bigband concerten en de productie van Guido's Orchestra The Maestro het meest uitdagend en omvangrijk. Haevn begon hun volledig uitverkochte Europese tour met liefst twee voorstellingen in Valkenburg. Traditiegetrouw waren ook een podium voor lokaal talent en Zuid-Limburgse culturele verenigingen waaronder het jubileumconcert van de Houthemse zangvereniging Orphee samen met Harmonie Walram en schutterij St. Martinus. Om meer armslag te krijgen bij internationale artiesten hebben we afgelopen jaar ook nadrukkelijker de samenwerking gezocht met landelijke partijen als Caprera Bloemendaal, Paradiso Amsterdam of Zuiderparktheater Den Haag en lukte het om internationaal aansprekende artiesten als het Australische Hollow Coves of het Britse Fink naar Valkenburg te halen.

Voor de cultuurtoerist is het programma van Openluchttheater Valkenburg ook steeds vaker een reden om een bezoek te brengen aan onze gemeente. Op basis van de gegevens van onze ticketverkoop zien we een significante toename van bezoekers uit het gehele land en uit de Euregio.

Afgelopen jaar hebben we onze goede relatie met spelers in het toeristische maar vooral culturele veld uit onze gemeente maar ook daarbuiten verder bestendigd en

durven we te stellen dat we inmiddels een unieke plaats in het artistieke en culturele ecosysteem van Zuid-Limburg hebben ingenomen.

MATTHIJS VAN NIEUWKERK x SVEN HAMMOND BIG BAND en Shirma Rouse 🎶 Feelin' Alright

Minder bezoekers maar hogere bezettingsgraad.

Maar het was niet allemaal hosanna in de Plenkertstraat. De terugloop van het aantal voorstellingen had natuurlijk zijn weerslag op het absoluut aantal bezoekers. Per voorstelling mochten we gemiddeld wel meer bezoekers verwelkomen. Een groei die volledig was toe te schrijven op het conto van de 'grote namen' in de programmering.

Ons seizoen begon op 14 mei en werd afgesloten op 14 september 2025. In deze periode van 132 dagen hebben we in totaal 45 voorstellingen georganiseerd, 7 in het grottheater en 38 in de 'grote zaal'. Hiervan kregen 24 voorstellingen het bordje uitverkocht op de deur. Van de buitenvoorstellingen behoorden er 24 tot de geluidsarme categorieën toneel, klassiek of kleinkunst. Tevens hadden we een geluidloze koptelefoon-voorstelling (Nur Deutsche Welle) en was 1 voorstelling (Filharmonie Bocholtz) volledig akoestisch.

NUR DEUTSCHE WELLE ☞ Aber Leise Bitte (Kopfhörerkonzert)

BELLE EN HET BEEST - Theatergroep Mariahout

Marketing en communicatie

Ook afgelopen seizoen waren onze marketingvrijwilligers weer zeer actief en creatief. De in 2024 gestarte lancering van een jaarlijkse seizoensposter gemaakt door een Zuid-Limburgse kunstenaar werd verdergezet. Het ontwerp van de poster was afgelopen jaar van de hand van de internationaal gelauwerde Valkenburgse kinderboeken-illustrator Mark Janssen en werd massaal opgehaald bij de verschillende distributieplekken in onze gemeente. Een mooi traditie lijkt geboren.

Afgelopen jaar kregen we ook regelmatig en uitgebreid aandacht in de landelijke media, met o.a. reportages in NRC, De Volkskrant en bij Omroep Max. Mede hierdoor wisten we ons bestand aan mailadressen te verdubbelen evenals het aantal volgers op onze sociale mediakanalen Instagram en Facebook.

Onze marketeers hebben ook hun schouders gezet onder een vernieuwde 'Vrienden van OLTVB'-actie. Hierdoor wisten we een sluimerend groepje sympathisanten om te vormen en uit te breiden tot een bestand van nu al ruim 500 Openluchttheater Valkenburg-ambassadeurs.

Ook afgelopen jaar hebben we in onze communicatie de baseline "Het zomertheater van Zuid-Limburg" uitgedragen en merken we dat de op social-media afgestemde handige afkorting OLTVB naast gebruiksgemak voor ons website-adres ook steeds consequenter gebruikt wordt als afkorting om ons theater aan te duiden.

Verder hebben we afgelopen jaar de ingezette koers van communicatieve samenwerking met de ons omringende culturele instellingen als Parkstad Limburg Theaters, Theater aan het Vrijthof, Muziekgieterij Maastricht en De Nieuwe Nor Heerlen verdergezet.

Wederzijdse aandacht voor elkaars programmering bracht ons op de radar van cultuurliefhebbers in Parkstad en Maastricht en geeft ons de erkenning als volwaardige evenknie van onze professioneel uitgebate collega cultuuraanbieders.

Vrijwilligers

Ondanks alle onzekerheid waarmee het theater de afgelopen jaren te maken heeft, was en is er steeds een zekerheid: de vrijwilligers. De 115 vrijwilligers zijn de ruggengraat, de sociale, maatschappelijke en culturele verankering, het uithangbord én de succesfactor van Openluchttheater Valkenburg.

Elk facet van het onderhouden, uitdragen en exploiteren van het oudste openluchttheater van ons land berust op het inzicht en de inzet van onze vrijwilligers. Ook in een jaar waarin we financieel verlies lijden is dat pure maatschappelijke winst!

STEF BOS © Tijd Om Stil Te Staan

DIAMOND BARITONES & MASTREECHTER STAAR Diamond & Staar

Financiën

De terugloop van de bezoekersaantallen, het verdwijnen van festivals en het programmeren van meer klassieke theatervoorstellingen heeft geleid tot een exploitatietekort. Het jaar werd afgesloten met een negatief saldo van 33.754 euro. Voor gedetailleerde inzichten in het financiële reilen en zeilen verwijzen we naar de Jaarrekening 2025 Stichting Openluchttheater Valkenburg.

OLTVB

Bijlage

Brief gericht aan alle fracties van de gemeente Valkenburg aan de Geul:

Valkenburg 24 september 2025.

Geachte voorzitters en leden van de fracties

Algemeen Belang

Valkenburgse Senioren Partij

Progressieve Groene Partij

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

Christen Democratisch Appèl.

Nu het politieke zomerreces is afgelopen en wij ons theaterseizoen 2025 hebben afgesloten, praten wij u graag bij over onze eerste bevindingen. Daarbij maken wij meteen van de gelegenheid gebruik om een oproep te doen aan de politiek in Valkenburg aan de Geul.

In 2026 zijn er raadsverkiezingen en bestaat ons theater 110 jaar. Openluchttheater Valkenburg is van groot cultureel, historisch, maatschappelijk en economisch belang. Door de geluidsprikkel en de juridische beperkingen is onze toekomst uiterst onzeker en daarom roepen wij de politiek op om het voortbestaan van het theater op te nemen in uw verkiezingsprogramma's.

Wat zijn onze eerste bevindingen? Om maar met de deur in huis te vallen: tot nu toe is er dit seizoen slechts één melding binnengekomen vanwege geluidsoverlast. De afgelopen jaren (2020-2024) waren er overigens slechts 19 relevante meldingen van geluidsoverlast, voornamelijk van directe burens en was er geen stijgende trend. Maar elke klacht is er 1 te veel, we zijn dus erg blij met het feit dat slechts sprake is van één melding dit seizoen. Dat heeft alles te maken met onze aangepaste programmering: minder voorstellingen, geen festivals meer (het hele weekend muziek) en ook geen superharde bandjes meer. Tot zover het goede nieuws.

In het kader van de Omgevingswet werd ons dit jaar toegestaan om op 12 dagen de geluidsnormen te overschrijden. In dit 'tussenjaar' zou samen met de gemeente gezocht worden naar een structurele oplossing. De eerder door de burgemeester ingeschakelde geluidsdeskundige Peter van der Geer adviseert een mix van technische en juridische maatregelen, waarmee het theater behouden kan blijven. Eenzelfde conclusie wordt getrokken door het bureau Kragten dat op 22 augustus jl. in opdracht van de gemeente een rapport opleverde en concludeert dat het juridisch mogelijk is om in lokaal maatwerk te voorzien.

De nieuwe Omgevingswet (1-1-2024) biedt namelijk alle perspectief om het theater als onze culturele diamant en trekpleister een mooie toekomst te bieden. Deze oplossing tekent zich nog niet af, waardoor een duurzame toekomst voor ons theater nog niet gewaarborgd is. Vandaar deze oproep aan de politiek: zonder een toekomstbestendige oplossing lopen we in ons eigen mes en dreigt Valkenburg op termijn deze parel te verliezen.

Neem daarom de toekomst van het theater op in uw verkiezingsprogramma.

Omdat wij begrijpen dat een dergelijke oproep gestoeld moet zijn op een stevige onderbouwing treft u bijgaand een dossier aan dat bestaat uit een factsheet, een beschrijving van culturele, economische en maatschappelijke belangen en een uitgebreide historische schets.

Ook bieden wij u aan om onze positie desgewenst toe te lichten. Het bestuur van het theater laat zich in dezen terzijde staan door enkele deskundigen op het gebied van podiumkunsten in relatie tot de maatschappelijke omgeving. Ook die kennis is voor politiek Valkenburg aan de Geul beschikbaar.

Wij en met ons meer dan 120 vrijwilligers en vele bezoekers en vrienden van het theater rekenen op u en nodigen u graag uit voor een gesprek.

Mede namens het Bestuur van het Openluchttheater.

Louk Bongarts

Voorzitter.

Dossier Openluchttheater Valkenburg

- 1) Analyse geluidsoverlast
- 2) Analyse klachten
- 3) Historische schets
- 4) Belang Openluchttheater
- 5) Factsheet

ANALYSE GELUIDSOVERLAST

Door Peter van der Geer van Event Acoustics.

In zijn voorlopige analyse van 9 juni 2024 trok Peter van der Geer de volgende conclusie:

- Met ingrijpende technische maatregelen zoals een nieuwe overkapping boven het podium en een aangepast geluidssysteem kunnen de optredende geluidsniveaus, veroorzaakt door muziek in het theater, in de omgeving met 10 dB(A) of meer verminderd worden. De dan optredende geluidsniveaus zullen te vergelijken zijn met een drukke verkeersweg in een stad met licht waarneembare bastonen in de woningen bij gesloten deuren en ramen.
- De omwonenden zullen dit 5-15 keer per maand gedurende 2 uur ervaren. De hinderbeleving daarvan is sterk persoonsgebonden. De optredende geluidsniveaus blijven ver onder de norm, die de Wereld Gezondheid Organisatie (WHO) als onveilig acht voor een jaar gemiddelde. Het kan echter als hinder ervaren worden.
- Onder de oude milieuwetgeving (voor invoering Omgevingswet) was het niet mogelijk alle huidige voorstellingen in het OLT wettelijk toe te laten. Per 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet in werking getreden waarin dit wel mogelijk is, mits er een goede belangenafweging wordt gemaakt tussen de bewoners en de activiteiten in het gebied. Een dergelijke belangenafweging is te vergelijken met het opstellen van een locatieprofiel voor een gebied in een evenementenbeleid. Dit locatieprofiel zal dan als regels in het omgevingsplan opgenomen moeten worden. Voor onder andere de Openluchttheaters in Amsterdam en in Bloemendaal is dit al toegepast.
- Tot slot geeft Peter van der Geer aan dat als bestuurlijk voor deze oplossing wordt gekozen technische maatregelen in detail uitgewerkt en getest moeten worden. Hierbij geeft hij aan dat de ervaring uitwijst dat de focus moet liggen op het verminderen van de optredende bastonen (dB(C)) in de omgeving aangezien deze de hinderbeleving van omwonenden sterk bepalen.

Kortom, zijn advies behelst dat er juridische en technische mogelijkheden zijn om het Openluchttheater voor Valkenburg open te houden. Zoals reeds aangegeven dient hierbij een goede belangenafweging te worden gemaakt tussen de bewoners en de activiteiten in het gebied.

ANALYSE KLACHTEN

- 2020 en 2021

Geen enkele melding. Zou kunnen kloppen, want toen was er i.v.m. corona maar een beperkt en aangepast programma.

- 2022

In totaal 9 meldingen, maar omdat 1 melder op dezelfde dag 3x geluidsoverlast meldt m.b.t. een en dezelfde voorstelling, betreft het eigenlijk geen 9, maar 7 meldingen.

- 2023

In totaal 8 meldingen, waarvan er 2 apert onjuist zijn en geen betrekking kunnen hebben op het OLT. Omdat daarnaast 1 melder op dezelfde dag 2x melding maakt van geluidsoverlast van dezelfde activiteit, betreft het eigenlijk geen 8, maar 5 meldingen.

- 2024

In totaal 11 meldingen, waarvan je er 2 niet mag meetellen, omdat die pas zijn ingediend nadat in de media over het besluit tot handhaving is bericht. Omdat daarnaast 1 melder op dezelfde dag 3x geluidsoverlast meldt m.b.t. dezelfde voorstelling, betreft het eigenlijk geen 11, maar 7 meldingen.

Waar de meldingen vandaan komen:

- Waar je zou mogen verwachten dat meldingen afkomstig zijn uit alle wijken van Valkenburg en zelfs omliggende kerkdorpen, blijken alle meldingen te komen uit postcodegebied 6301 (= Valkenburg). Er is geen enkele melding ontvangen vanuit centrum Valkenburg, Daelhemerweg, Cauberg, Valkenburg-Oost, van boven het spoor (m.u.v. 1 melder met postcodeletter EM). Er is geen enkele melding gekomen uit Berg, Vilt, Houthem, Schin op Geul. Ook niet uit andere gemeenten (m.u.v. de melder uit Klimmen die pas meldt na de ophef in de media en daarom buiten beschouwing is te laten).
- De overgrote meerderheid van de meldingen is afkomstig van de naaste burens (= directe omgeving). Postcodeletters GL – GN (= Diepenallee). De meeste meldingen zonder vermelding van postcode (NB) moeten, gelet op de inhoud van de melding, evenzeer afkomstig zijn van naaste burens (uit Diepenallee of Plenkertstraat).
- Tot de directe omgeving worden meldingen beschouwd die afkomstig zijn van postcodeletters GP (= Emmalaan) en GW (= Oranjelaan, waar per vergissing postcodeletter GM is vermeld).
- Tot de niet directe omgeving worden de melders uit de postcodeletters TS (= Pr Willem Alexanderlaan), HD (= Broekhem) en WH (= Koningswinkelstraat) en de melder die hemelsbreed het verst verwijderd woont van het OLT: postcodeletter EM (= Groengrachtstraat in de Hekerbeek) gerekend.

Aard van de meldingen:

Vrijwel zonder uitzondering, laten melders weten geluidsoverlast te ervaren.

Conclusies:

- Niet veel meldingen. Evenmin veel verschillende melders en ook geen toename van meldingen. In totaal 19 meldingen over de laatste 3 seizoenen, waarbij er nogal wat meldingen afkomstig zijn van zogenaamde veelmelders (= melders die meer dan 1 keer in de laatste 3 seizoenen een melding hebben gedaan). Te weten de naaste burens GL en NB en de melders uit GP en EM. De in totaal 19 meldingen zijn afkomstig van maximaal 10-12 verschillende melders.
- Meldingen zijn vrijwel uitsluitend afkomstig uit de directe omgeving en bepaald niet uit de wijde omtrek. Als gekeken wordt naar het totaal aantal van 19 OLT gerelateerde meldingen over de laatste 3 jaar, dan zijn er daarvan 9 afkomstig van de naaste burens en 5 uit de evenzeer directe omgeving (Emmalaan en Oranjelaan). Uit de niet directe omgeving kwamen 4 meldingen, waarbij de ene melder uit de Hekerbeek eruit springt en tevens de meest veraf wonende is.
- De grondslag voor meldingen: de festivals.

Festivals die in de loop van de middag aanvangen en duren tot het einde van de avond, hebben telkens (immers ieder festival wel een melding in de voorbije 3 jaren) en bij elkaar opgeteld ook tot de meeste meldingen (10) geleid. Ongeacht of het een eendaags of tweedaags festival betrof en ongeacht of het om rockbands (MSP) ging, House (Limitzz) danwel tributebands (Tributefest). Uitzonderingen (Vannstein en Rootsriders) daargelaten, leidt een optreden van een tributeband - uitsluitend in de avonduren - doorgaans niet tot een melding.

- Dat in het bijzonder muziek overdag (in de ochtend en/of middag) niet wordt geapprecieerd, is mede af te leiden uit de melder die klaagt over repetities en een soundchek.
- Uitschieter in de laatste 5 jaren was Living Colour met 4 verschillende melders, waarbij de onderzoeker van de meldingen de conclusie wel aandurft dat dat vooral te danken is geweest aan het feit dat dat optreden op een donderdagavond was gepland en bovendien (als gevolg van technisch malheur) een uur later begon en daardoor ook een uur later eindigde dan gepland.

Als deze ene voorstelling er niet was geweest, dan zouden de meldingen in 2024 zelfs zijn afgenomen t.o.v. 2023.

Op basis van voren vermelde conclusies heeft het bestuur van het OLT besloten om in het seizoen 2025 geen festivals te organiseren. Er is voor het seizoen 2025 één melding van geluidsoverlast binnen gekomen bij de gemeente.

Historische Schets

In 2026 bestaat het Openluchttheater 110 jaar. Nog nooit is het Openluchttheater zo bedreigd geweest in haar voorbestaan. Dit vraagt om nadere toelichting waarbij we starten bij het ontstaan van het theater.

Jan en Karel Diepen, twee broers, behorend tot de dynastie van textielbaronnen, die in de 19e eeuw in de opbloeiende textielindustrie in Tilburg groot was geworden, zaten samen met Pierre Cuypers, de Rijksbouwmeester en architect van onder andere het Amsterdams Centraal Station en het Rijksmuseum, in 1915 bijeen in Villa Rozenheuvel aan de Plenkertstraat te Valkenburg en discussieerden over een nieuw maatschappelijk project. Het project de Romeinse Catacomben was inmiddels afgerond. Op hun landgoed aan de Plenkertstraat was een perfecte kopie gemaakt van de mooiste delen van de Romeinse catacomben.

Het nieuw maatschappelijk project betrof het bouwen van een theater met de akoestiek van een Romeins amfitheater. De achterliggende gedachte was dat de mensen juist toen, in donkere dagen, waarin de verschrikking van een oorlog als een dreigend noodweer boven hun hoofd hing, behoefte hadden aan een ander geluid. Aan iets waarin ze zich kunnen verliezen en dat vooral hun geloof in een betere wereld levend zou houden.

Omdat de twee broers en de architect er geen gras over lieten groeien, vond op 6 juni 2016 de openingsvoorstelling plaats in het nieuwgebouwde Romeins Theater aan de Plenkert.

Na de opening vonden vele voorstellingen plaats. In 1949 bezochten maar liefst 85.000 bezoekers het openluchttheater.

Vanaf de oprichting tot 2024 kende het theater twee crisismomenten van stoppen of doorgaan.

Het eerste moment deed zich voor in 1984. De toenmalige burgemeester P. Gilissen greep in. Hij riep de Raad op zich voldoende bewust te zijn van de grote cultuurhistorische

waarde van het Openluchttheater en de verantwoordelijkheid te nemen dit kostbare erfgoed voor de komende generaties te behouden. De Raad nam haar verantwoordelijkheid en besloot medio 1984 het theater voor een symbolisch bedrag te huren van de NV Valkenburg Omhoog voor een periode van 25 jaar. Dit onder de voorwaarden van de verplichting tot restauratie, renovatie en exploitatie. Omdat de raad de voorwaarden serieus nam en financiële middelen ter beschikking stelde, kon het theater worden gerenoveerd. Vanaf 1984 bruisde het theater weer, dit met als resultaat dat de bezoekersaantallen jaarlijks stegen.

Het tweede moment deed zich voor medio 2009/2010. Ook nu greep de burgemeester in. Burgemeester M. Eurlings nam het voortouw en adviseerde en stimuleerde het toenmalige bestuur van het Openluchttheater om zich zowel programmatisch als organisatorisch te versterken. Inmiddels lag er een uitspraak van de Raad van State inzake Diepengaerde van 12 september 2009. De Raad van State had beslist dat de bouw mocht plaatsvinden maar gaf de gemeente het dringend advies om een geluidswal te plaatsen aan de Plenkertzijde van het Openluchttheater, zodat de geluidsoverlast van het OLT voor de bewoners van Diepengaerde verminderd zou worden. Op basis van deze uitspraak deed de gemeenteraad de toezegging aan de nieuwe bewoners, dat er een geluidswal gebouwd zou worden.

Vanaf 2009 zijn regelmatig plannen en gesprekken geweest tussen het gemeentebestuur en het bestuur van het OLT om de geluidswand te realiseren. Dit totdat de gemeente besloot om de geluidswal niet meer te bouwen omdat de effecten van geluidsreductie te gering zouden zijn in verhouding tot de kosten. Het besluit om de geluidswal niet meer te bouwen heeft het bestuur van het OLT onaangenaam verrast temeer omdat het bestuur in een brief van 29 december 2022 juist had gevraagd om haast te maken met de aanleg van de geluidswal.

Op 26 oktober 2023 vond een gesprek plaats tussen een delegatie van het bestuur van het Openluchttheater (OLT) en de huidige burgemeester D. Prevoo. In dit gesprek werd onder andere medegedeeld dat de gemeente uitgebreid onderzoek had laten doen naar het binnen de wettelijke normen produceren van geluid in het Openluchttheater Valkenburg en dat de conclusie hiervan was dat in het OLT geen mechanisch geluid mag worden geproduceerd vanwege de geldende geluidsnormen.

Deze boodschap sloeg op dat moment in als een bom. Zeker omdat het bestuur meteen beseftte dat zonder mechanisch geluid het OLT niet verder te exploiteren is en de facto dus moet sluiten. In dit gesprek werd duidelijk dat zowel burgemeester D. Prevoo als het bestuur van het OLT het zouden betreuren als het OLT inderdaad de poort zou moeten sluiten. Hij gaf vervolgens aan dat hij zich tot het uiterste zou inspannen om het theater open te houden. Burgemeester D. Prevoo bood aan bestuurlijk met de Provincie in gesprek te gaan om te onderzoeken of rek kan worden gevonden in de wettelijke regelingen. Daarnaast had hij contact gehad met een geluidsdeskundige Peter v.d. Geer en had hij hem de vraag gesteld of hij nog technische oplossingen ziet om het geluidsniveau terug te brengen tot het wettelijk niveau. Dit laatste vertaalde zich in een opdracht aan Peter van der Geer.

BELANG OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG

Economische belangen:

Uit een recent onderzoek, verricht door bureau Beerda in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, blijkt dat het Openluchttheater van Valkenburg aan de Geul

een bedrag van 2,5 miljoen Euro bijdraagt aan de Valkenburgse economie. Vele bezoekers combineren een bezoek aan het Openluchttheater met een bezoek van 1 of meerdere dagen aan Valkenburg of met een etentje vooraf.

Culturele belangen:

In een gesprek met onder andere de voormalige directeur van de Parkstad Theaters Bas Schoonderwoerd en de huidige directeur van Muziekgieterij te Maastricht Richard Loomans gaven zij aan dat het Openluchttheater een belangrijke functie vervult in de regio. Niet alleen in het culturele programma/aanbod op Limburg niveau, maar met een capaciteit van 900 bezoekers vervult het theater ook een belangrijke functie voor de bezoekers die elkaar ontmoeten en kunnen kennismaken met en genieten van het culturele aanbod. Last but not least vormt het theater een belangrijk podium voor (startende) artiesten.

Dat het theater een belangrijk podium vormt, blijkt ook uit het feit dat maar liefst 40.000 bezoekers in 2024 het theater hebben bezocht.

Maatschappelijke belangen:

Met meer dan 120 vrijwilligers (en een wachtlijst van 45 personen) vormt het OLT een belangrijke en zinvolle tijdsbesteding. Het OLT voorkomt eenzaamheid, maar is ook de plek van ontmoeting, vriendschap en verbinding. Zelfs in de winter worden activiteiten georganiseerd zoals het maken van wandelingen in de omgeving.

In deze hectische en onzekere tijden en in een meer en meer gemondialiseerde (24/7 digitaal verbonden) en lokaal eroderende samenleving is niet alleen het aangeboden programma van belang (de verbeelding en de culturele, de kunst-, de kunstontwikkeling aspecten) maar is in toenemende mate ook de ontmoetingsfunctie een niet mis te verstaan belang. Niet zelden blijkt ook menig theater 'de laatste overgebleven plek in haar stad/regio waar hun burgers nog in grote aantallen een paar uur de tijd te nemen om LIVE verhalen met elkaar te delen'.

Het is vandaag de dag ook van belang er niet alleen te zijn voor een kleine groep burgers, maar in feite voor alle burgers.

Met vorenstaande hopen wij als bestuur u enig inzicht te hebben gegeven in het belang van het Openluchttheater. Het moment van hobbyisme of amateurisme voor en door een kleine groep zijn wij al geruime tijd voorbij. Het openluchttheater heeft vele supporters en krijgt een hoge waardering van bezoekers maar ook van de inwoners, ondernemers en verenigingen van Valkenburg en de regio.

Wij hopen dan ook dat wij uw partij en fractie met vorenstaand overzicht gemotiveerd hebben om het openhouden van het theater als doelstelling op te nemen in uw verkiezingsprogramma en uiteindelijk in het coalitie-programma.

Het begon met een droom en visie van twee ondernemers. Twee crisismomenten, die voornamelijk veroorzaakt werden door programmatische en organisatorische factoren, werden overwonnen door een gemeentelijk bestuur dat het belang onderkende.

Laat nu blijken dat ook het derde crisismoment, dat veroorzaakt wordt door juridische en fysiek/technologische factoren, kan worden overwonnen door de handen ineen te slaan en te besluiten tot de nodige juridische en technologische maatregelen en hiermede samenhangende investeringen. Het theater is het meer dan waard!

Uiteraard zijn wij te allen tijde bereid om ons verzoek toe te lichten.

Wij en met ons meer dan 120 vrijwilligers en vele bezoekers en vrienden van het theater rekenen op u en nodigen u graag uit voor een gesprek.

FACTSHEET

Aanleiding

- Gemeenteraadsverkiezingen 2026: oproep aan alle fracties om het openhouden van het Openluchttheater (OLT) in het verkiezingsprogramma op te nemen.
- OLT bestaat in 2026 110 jaar en staat voor zijn grootste bedreiging ooit door geluidsnormen en juridische beperkingen.

Historie

- Opgericht in 1916 door Jan & Karel Diepen en architect Pierre Cuypers.
- Twee eerdere crisismomenten (1984 & 2009/2010) succesvol overwonnen door gemeentelijke steun.

Huidige situatie

- Onder nieuwe Omgevingswet (per 1-1-2024) zijn er mogelijkheden om evenementen toe te laten mits belangenafweging bewoners ↔ activiteiten.
- Geluidsdeskundige Peter van der Geer adviseert technische maatregelen (o.a. nieuwe overkapping, aangepast geluidssysteem) waarmee geluidsniveau met >10 dB(A) kan dalen.
- Eenzelfde conclusie wordt getrokken door het bureau Kragten dat op 22 augustus 2025 in opdracht van de gemeente een rapport opleverde en concludeert dat het juridisch mogelijk is om in lokaal maatwerk te voorzien.
- 2020–2024: slechts 19 relevante meldingen van geluidsoverlast, voornamelijk van directe burens; geen stijgende trend.

Belangen

- Economisch: €2,5 miljoen jaarlijkse bijdrage aan Valkenburgse economie (onderzoek Beerda & UvA).
- Cultureel: 900 plaatsen, 40.000 bezoekers (2024), belangrijk podium voor (startende) artiesten, versterkt regionaal cultuuraanbod.
- Maatschappelijk: 120 vrijwilligers + 45 op wachtlijst, bestrijdt eenzaamheid en bevordert ontmoeting en verbinding. Belangrijke ontmoetingsplek voor bezoekers.

Oplossingsrichtingen

- Juridische inpassing via locatieprofiel in omgevingsplan.
- Technische geluidsreductie, met focus op bastonen.
- Stoppen met festivals in 2025 ter vermindering overlast; tot nu toe geen meldingen dit jaar.

Oproep aan politiek

Neem behoud OLT op in verkiezings- en coalitieprogramma.

Investeer in juridische en technologische oplossingen om het theater toekomstbestendig te maken.

Wij en met ons meer dan 120 vrijwilligers en vele bezoekers en vrienden van het theater rekenen op u en nodigen u graag uit voor een gesprek.